

PERŽVALGA.

— Prasidėję nauji mūsų višiuomenėje bruzdėjimai sužadino visus luomus, net ir tokius, kurie ikišioliai labai mažai terodė savo dvasiškojo gyvumo. Darbininkų judėjimai, socialistų organizavimaisi, revoliucijinė agitacija, viešos prakalbos — viskas tas pakėlė plautesnės minios žingeidumą ir paskatino ją prie viešo darbo. Reikia dabar pasidžiaugti, kad ir mūsų (Amerikos) lietuviai moksleiviai parodo pirmuosius žingsnius. Štai turime po ranka jau 3-čią N. naujo, gektografuoto laikraščuko „Jaunimo sapnai“, organo liet. moksleivių Valparaiso universitete. Sunkiai, pusiau-rasų tai tas sąsiuvelis išėjęs, talpina ne vieną jautrią progresyvišką mislį, žadina bendrus moksleivius prie rimto darbo. Reikia tikėtis, kad tas nebus balsu šaukiančiojo tyruose.

— Gavome žinias nuo III-čiojo Lietuvių Socialistų Partijos Susivaziavimo, kurs atsi buvo nuo 28 balandžio iki 2 gegužio, Waterbury, Conn. Didelės permainingos toje partijoje tapė užmieruotos: 1) vardas permainingas (vadinsis dabar: Lietuvių Socialistų Sąjunga); 2) panaikinta senoji organizacijos tvarka, — vieton buvusio centro komiteto įstatyta: sąjungos sekretorius su apmokama \$50.00 alga, išrinkta iš 3-ju ypatų išpildomasis komitetas, ir pavesta rajonams išrinkti nuo savęs po vieną sąnarij veikiamąjį komitetą; 3) išrinkta Revoliucijos Remimo Komitetas po sąjungos kaucija ir priežiura; 4) redaktorius, atsiskaičius J. O. Širvydui, išrinktas J. Baltušaitis, buvęs „V. L.“ redaktorius; 5) išrinkta administratorius; 6) išrinkta programo ir konstitucijos komisija; 7) neprisiungta prie jokios kitos vietinės partijos.

— Iš „Kurjero Lit.“ dasižnome, jog „Vilniaus Žinios“

sustojo eiti. „V. Ž-ių“ 79N. buvę teip pranešta: „Šiuomi pranešame mūsų skaitytojams, jog dėlei daugelio svarbių priežasčių, „Vilniaus Žinių“ leidimas ant tulo laiko tampa sulaikytas. Apie leidimo atnaujinimą bus skaitytojams pranešta. P. Vileišis, 7 balandžio, 1907“. — Dėl kokių tų „svarbių priežasčių“ vientėlis lietuvių dienraštis sustoja eiti, sunku atspėti. Suprantama, kad ne dėlei stokos pinigų, nes išleistojas yra vienas iš Lietuvos busimų milijonierių; teipgi ne dėlei valdžios persekiojimų, nes juk paskutiniu laiku „V. Ž-ios“ pusėtinai skersoms žiurėjo į revoliucionierius, taigi valdžios priešus.

— „Liet. Ukininkas“ (N14) rašo, jog laikraštis „Lietuvis“ kurį pabaigoje prabėgusių metų dr J. Basanavyčius įkurė Vilniuje, perėjęs į rankas kunigo Stakialės. — Tokiu būdu pasirodo, jog Lietuvoje vientėlė inteligencija yra kunigai. Vienok sustojimas „Vilniaus Žinių“ irgi parodo, kad laikraščiai pavedami kunigų globai kažkodėl nelaimingai sunyksta.

Iš Lietuvos.

Vilkaviškis (Savalkų g.).

Iš 25 į 26 vasario naktį pabėgo 4 politiški iš pavietinio kalėjimo. Pabėgimas teip atsitiko. Apie 8 val. vakare įsiveržė į sargų kambarį 5 ginkluoti vyrai ir tuo pačiu kartu iš politiškos kambaros išėjo į tą patį kambarį 4 kaliniai. Tuokartu buvo 2 žemsargiai sargyboje. Žinoma, juodu negalėjo nieko prieš 9 vyrus daryti. Žemsargiai buvo parblokti ir kaliniai išbėgo sau laukan. Viens iš pabėgusių rusas Vasiljevas jau buvo kelioms dienoms pirmiausiai pabėgęs iš to paties kalėjimo, bet iš Karaliaučiaus prusai sugražino jį atgal. Tuo-

met bėgo jisai viduryj dienos, sargai vijosi, bet jų akise peršokęs per tvorą dingo — mat peršokęs po tvora atsigulė ir nesurado jo.

Pajevonis (Vilkaviškio p.). Vasario 26 d. atsibeldė Vištyčio „starša“ Stepaniukas, sargybinis ir zandaras į Budviečių kaimą pas Vingilį, įėjęs į gričią tuoj puolėsi prie lovos ir pakėlė priegalvius rado revolverį. Kiti paklaus, ar tai tokią puikią vuoslę turi tasai „starša“ su savo draugais? Ne! Mūsų kaime yra garsus šnipas Senkunas, daug blogo žmonėms padaręs. Už jo gerus darbus valdžia leido jam turėt revolverį be mokesčių. Per kokį tai pusbernį šnipas susižinojo apie revolverį ir teip greit davė žinią Vištyčio „general-gub.“, kad ans da saulei tekant pribuvo į Budviečius, o iš Vištyčio į Budviečius 16 vioratų.

Graziškiai Į Graziškius dabar perkelti iš Bartininkų 2 žemsargiu nors čia ramu ir tyku, bet nieks nenori priimti jų gyvent, sako, vietos nėra. Tad žemsargiai pagalvojė, kad jiems vistiek reiks tankiai atsilankyt karčiamoj ir sukrovė ten daiktus. Dabar neseniai gavo butą pas vieną moteriškę. Bet ir ten nesiseka. Vieną naktį kažin kas pašaudė pas langus žemsargius ir prikėlė lenčutę, kad jeigu žemsargiai neišeis iš Graziškių tai juos sušaudys. Ant rytojaus išbėgo į Bartininkus pasiskųsti „staršai“ sugrįžo ir vėl gyvena Graziškiuose. Kas zin kaip ilgai?

Per dvi savaites čia buvo daug kratų, jieškojo bombų, užrašų ir šiaip ginklų. Nieko niekur nerado. „Starša“ skundžiasi, kad žemsargiai nemoką kratyt, girdi, reik dragunų. Laike kratų „starša“ labai darbojo, kad žemsargiai ko nepavogtų, apsiėjo mandagiai. Graziškiuose pas siuvėją S. Barkaucką, bejieškodami „bombų“

rado buteliukus nuo vaistų, mat jo vaikai, sirgo, rado ir pendzelukus tepti vaikams gerklę, pamislijo, kad tai prieštaisos prie bombų dirbimo ir dabar tąso žmogų, reikalauja, kad pristatytų nuo felšerio liudijimą, jog tai išties buvę vaistai.

Vasario 24 d. čia buvo valstiečių sueiga. Rinko kasierių, nutarė palikti tą patį raštininką. Mat raštininkas Leonavyčia ir vaitas Močulskis tapo valdžios atstatyti už tai, kad penkis syk šaukti į Vilkaviškį — nepribuvo, sakydami: „Nedidelis ponas viršininkas, gali pats pributi. Jis valsečiaus tarnas, o mes jam ne bernai“. Tai juos ėmė ir atstatė. Labiausiai pyko ant raštininko Leonavyčiaus, o vaitą neužilgo vėl paliko ant vietos. Kas link raštininko visa sueiga vienu balsu nutarė ir pasirašė, kad liktų, kad kito jiems nereikia, kad senasis jiems geras, ir geresnio nereikia. Teipogi sueiga reikalavo, kad nereikia žemsargių, bet vaitas Močulskis (pusėtinai įsidrožęs) šaukė, kad reikia ir net pareikalavo, kad žemsargiams butų dvi „stuikos“ vazinėjimui, kitaip, girdi, dragunus valdžia atsiųs ir jie daugiau apsieis. Matyt norėjo vaitelis įtikti valdžiai už tai, kad jį paliko ant vietos.

Prabaštėlis Šukvietis daug prisideda prie sutrukdymo „Šaltinio“, nes ir jį draudžia žmonėms skaityt; „ką, sako, *balvonai* papras, išmoks skaityt „Šaltinį“ — tai paskui griebsis ir prie bedieviškų laikraščių, nereik, girdi, visai ir gana!“

Prabaštėlis kalba, kad žmonėms jokių laisvių nereikia, kad jau žmonės viską turį, kunigai galį vazinėti be prašpartų iš apskričio į apskritį, kunigų daugiau nepersekioja, tik, girdi, da reikėtų reikalauti, kad leistų be valdžios leidimo senas bažnyčias taisyti.

„Liet. Ukininkas“.

Šiauliai. Užsistojimas bravaru darbininkų už išmestuosius nepraėjo be pasekmės: jiems mokėjo už pustrėčio mėnesio ir da po 50 rub. Ne seniai buvo atstatytas darbininkas Adomaitis, bet, užsistojus visiems darbininkams, tuojau buvo atgal sugražintas.

Utena (Ukmergės pavieto). Niekur, net ir apylinkės daruose, neatrastum tokio darbininkų išnaudojimo, tokių biauurių gyvenimo sąlygų, kaip pas Utenos kleboną Švatelį. Užkinko jis darban ne tik samdininkus, bet ir špitolininkus, kuriems prasimaitint klebonas teikiasi duoti po auksiną ant dienos. Darbščiam klebonui labai norėtus užvaryti į darbą ir „bažnyčios tinginius“—vargoninką ir zakristijoną, bet jie — atleisk jiems Viešpatie! — labai nevalyvi: nesiduoda lupties po devynis kailius, spardosi ir daryk ką darąs. Na už tai vargoninkai ir mainosi dažnai! Kiti gi bažnyčios ir klebono tarnai, ačiu Dievui, be ragų avinai ir dirba, kaip jaučiai, nugarų neatitiesdami, per visą darbymetį nuo tamsos iki tamsai. Visą jų poilsis, rodos, būtų valgant, bet ir čia jiems neduoda ramumo kunigo „panelė“ Magdalena: visą laiką ji čia-pat sukasi ir, kaip pridera tikrai davatkai, žiuri, kad jie ko gero per savo kvailumą ir tamsumą neužsipelnytų mirtinojo nusidėjimo, stačiai sakant, kad neapsirytų grieščių (gručkų), morkvų, bulbų ir kitų galų sriuba. Ji nuolatos su klebono palaiminimu ragina vyrus mesti valgius ir ragina juos greičiau eiti prie darbo. Bet ir čia jų nepalieka vienai vienų, be priežiūros: eina darbininkas į krumus — budrios „panelės“ ar klebono akis ir ten paskui nuseka. Nestebėtina todėl, jog klebono ukis zydėte zydi. Jo karvės, net pukščia — pieno duoda, it vandenio. Apie jas jisai ru-

pinas, kaip motina apie savo vaikus. Vieną kartą zakristijonas paprašė jo, kad leistų jam laikyti tvarte savo karvę. Tuomet klebonas jam stačiai į akis atrėžė: „Da vogsi tu mano pašarą!“ Tai bent pieno manė zakristijonas galėsiąs kasdien pirkties pas kleboną, kuris parduoda žydams gorčiais po 10 kap. Regėtus, kodėl gi ne? Bet kur tau—pirk pas žydą ir mokėk po 21 kap.

Reikia visuomet darbininkams atsiminti, kad niekas nieko geruoju jiems neduos: nė valdžia, nė ponai, nė patys „dvasiškieji tėveliai“. Visi jie gerai moka čiulpti darbininkų syvus: ne prašymais ir maldavimais pageris darbininkai savo buvį, o atkaklia kova su visais savo išnaudotojais!

Liudvinavas (Kalvarijos pa.). Ukinikai ir darbininkai. Kaip tai greitai viskas atsimaino: pernai ir laisvės laikuose koki tai buvo mūsų ukinikai smarkūs kovotojai už buvį ir laisvę! Šaukė darbininkus drauge kovoti, nevienas pripažindavo save socialdemokratu. Bet kada prisiėjo padidint keliais rubliais darbininkams algą, tuoj visi jie stojo didžiausiais darbininkų priešais, ir dabar net laikraštį ir knygas, socialdemokratų leidžiamas, paikystevadina: mat, esą darbininkus tvirkina, o su jais ir teip rodos negali gauti... Varkšai norėtų, kad vis galėtų su darbininku, kaip su gyvuliu apsieiti. Žinau vieną, kuris atvirai save socialdemokratu vadino, o šiandien socializmas ir darbininkų buvio pagerinimas — tai tik svajonė.

Taip buvo ir su „Naujosios Gadyinės“, o dabar „Skardo“ platinimu: pereitais metais budavo „N. Gadynę“ vienas per kitą ukininkai perkasi, o šįmet „Skardo“ nenori nė į rankas imti. Atpenč, šįmet darbininkai daug daugiau su-

siprato, o „Skardą“, galima sakyti, tik jie vieni šįmet ir perka. Kada kalbi ukininkams apie ukininkų buvio pagerinimą, tai jie labai pritaria, bet jei tik užsiminsi apie darbininkus, tai tavęs nė klausyti nenori: jiems, girdi, ir dabar esą geriaus, kaip ukininkams.

Juozapavo dvaras (Senapilės pav.). Vaziuojant nuo Senapilės į Kauną, po kairei ties 18-tu viorstu, stovi Juozapavo dvaras, nuo baudžiavos laikų iš sodžiaus užgimęs. To dvaro įkurejas, velionis J. Garliauckas, buvo nuožmus baudžiauninkų budelis. Dabar tas dvaras priklauso K. Garliauckui. Lauko apie 800 margų. Ordinarninkų su kalviu, račium ir užveizda — 14. Algos gauna su antrininku: pinigais 26 rub., rugių 19 kartukų (kartukas — 16 gorčių), miežių — 7, avių — 7, žirnių — 2; žemės bulvėms — 140 prentų (paprastai 20 prentų nusuka, tai lieka tik 130 pr.), linams — 60 prentų, daržui — 20. Galima laikyties 1 karvė, 2 avi, kiaulių, kiek galima išsilaikyti. Be antrininko mokama: 20 rub. pinigais, 13 kartukų rugių, 5—miežių, 5—avių ir už nestreikavimą—visiems po vieną kartuką kviečių; žemės bulvėms—100 prentų, linams — 40, daržui — 10. Gyvulių: 1 avis, kitų — tiek pat, kaip su antrininku.

Karvės šeriamos per dieną 3 kartus supuvusiais iš kugio šiaudais; be to da duodama kas mėnuo po du maišu akselio (siečkos). Vasarą karvės ganomos skyrium nuo pono karvių. Kiaulėms ganyt patį samdomės piemenį—užmokam už kiekvieną kiaulę už vasarą po 50 kap.

Darbas tęsiasi vasarą nuo saulės iki gerų išvakarų. Pailsio gaunam vasarą: pusryčiams — 30 minutų, pietums — pusantros valandos, pusdieniui — kiek reikia laiko pavalgyt.

Žiemą darbas tęsiasi nuo tamsos iki tamsai. Pailsio gaunam pietums vieną valandą.

Moterims dienų nėra. Karvių melžimas panaikintas. Darbininkų buvis biauurus: gyvenam mure, nuo baudžiavos laikų nė kartą nebaltintam; lubos suluzusios, stogai kiauri; lyjant, nėra kur pasidėti. Kitose grinčiose visiškai jau nebegalima gyventi. Žiemą šalant iš vidurio ant sienų sniegai teip stori, kad nors su rogem važinėk!

Kurui duodami žabai, jeigu tik gauna Gauronskio miškuose; o jeigu negauna, tai sako: „kėsk, vaikel! Matai, kad nėra iškur paimti!“

Pinigai ir ordinarija, visuomet nelaiiku atiduodama: kiekvieną sykį, kaip paprašai pinigų arba organarijos, gauni rupužių, velnių...

Vienybės ir susipratimo tarp darbininkų nėra. Kiekvienam bernui Garliauckai eina į kumus, kad tik paskui labiau galėtų darbininką išnaudoti. Vienam kumui dovanoja senas kelines, kitam — suplyšusius batus, trečiam nudėvėtą kepurę. Gavę tokias dovanas ir da pasididžiuodami kumysta, vienas kitą darbininkai ēda, kaip žuvis žuvį. Ir be to Garliaucko sunus, Edvardas, su darbininkais biaučiau elgiasi, kaip su gyvuliais. Galų gale net štai prie ko priejo: norėdamas „nuvainikuoti“ 19 metų merginą, O. B-tę, siuntė ją kambarin pečiuką pakurti (nors visai nereikėjo kurt), o kuomet ji pastiprišino „ponaičio“ geiduliams, liko kruvinai „nagai-ka“ suplakta. J. Grajaucką muše už arklių nepašerimą, Aleksioną — už karvės pasišefimą šienų, Astraucką — už paėmimą be žinios arklių kumams parsivežti. Užveizda Bortkevičius teipogi negeriau elgiasi su darbininkais; dabar ir jam pačiam tie patys pyragai sugrižo: Poderį, užsidaręs kambaryje, revolverį atstatę,

grasino peršausias už darbininkų „buntavimą“. Pastašiu ką mušė už arklio užkirtimą botagu... Mat, kaip tie „gerieji“ dvarininkai elgiasi su darbininkais, kur da dvarininkams nelaužomi ragai ir darbininkai tamsūs!

Kaupiškiiai (Vilkaviškio pav.). Darbininkus baudžia už streikus. Kovo 21 d. buvo areštuoti 7 Kaupiškių ir Beržyno dvaro darbininkai, kurie labiau atsižymėjo per streiką, kalbėjo su ponija. Du iš jų buvopasodinti 7-nioms dienoms, o 5 — trims už tai, kad išvarė iš virtuvės (kuknios) mergas. Juos išdavė viena iš mergų, Vilkaičiutė. Parėję iš kalėjimo, žada ją išvartyti darbininkai iš dvaro, tik gaila, kad kiti darbininkai neužstoja vienas už kitą, kaip buvo sutarę streiko laiku.

„Skardas“.

Panevėžis. T v a r k a d a r y s. Naujaja gatve važiavo mergaitė su pienu. Vienam policistui pasirodė, kad tai netvarka, kuri gali užkenkti valstybės ramumui, — jis sulaukė ją ir pareikalavo pašporto. Mergaitė pasisakė, kad pašportas pas jos tėvą. Tai nepatiko mūsų tvarkadariui, ir jis tuojaus griebėsi mokinti pardavėją pieno, bet, nelaimė, pasisuko ten keli mokiniai. Pamatę tokį policisto pasielgimą, jie, neilgai laukdami, pasisėmė į rankas diržus ir pradėjo senovės budu mokinti policistą. Tarkadarys išsitraukė kardą ir nusivijo mokinius. Pakeliui sutiko vieną senuką; negalėdamas atsilyginti su mokiniais, jis bent tam senukui uždrožė per ranką taip, kad perkirto drabužį ir sužeidė. Nepasikakindamas tuo, jisai pradėjo šaukti Montvilo pabriko darbininkus, kad ateitų jam į pagelbą, bet, vietoj pagelbos tik gavo lazdu nuo vieno darbininko. Nežinia, kaip būtų viskas pasibaigę, bet tuo

tarpu pasisuko ten drąsiausio tvarkadario žmona ir nuramino jį.

Kovarskas (Ukmergės p.). Policijos siautimas. Čia pradėjo labai siausti policija. Visur daugybė kratų. Tarp kitų iškretė neseniai sugrįžusį iš kalėjimo Kuzmą, paėmė daugybę knygų ir suėmė jo žmoną. Knygas ant rytojaus sugrąžino, bet Kuzmienę išvežė Ukmergės kalėjimą, — buk tai Kauno žandarų viršininkas liepęs.

Užėjus reakcijai, pas mus priviso šnipų daugybė. Tankiausia, turėdami piktumą, įduoda vieni kitus. Tarp jų yra tokių, kurie už degtinės bonkutę nesidrovėtų prapuldyt žmogų. Išdavikais šie pasirodė: Vilkatėnų Komarauckas — apskundė savo ženą, ir tas ištupėjo 2 mėnesiu kalėjime; Kovarsko Grimašaukas — policijai suėmus Kuzmą, visokiais budais stengėsi jį apkalbėti; tikėjosi, nabagas, kad pasiremiant ant neteisinių jo paliudijimų, išsiųs Kuzmą Archangielsko gub., bet apsiriko. Prieš Kuzmos paleidimą jis buvo atėjęs į jo gyvenimą ir reikalavo nuo Kuzmienės motinos nors rublį, tai jis, girdi, nieko nesugadysias, bet nieko negavo. Kartu su judošiaus amatu jisai yra pragarsėjęs mūsų apielinkėje neteisingsais liudijimais teismuose, tankiausia už degtinės bonkutę.

Anykščiai (Ukmergės p.). Suėmimas ir pabėgimas. Čia reakcijos laiku buvo suimtas J. Baršaukas. Jis sėdėjo kokį laiką Ukmergės kalėjime, kol neišliuosavo jo išten jo giminaitis Kautakys už 200 rub. parankos. Dabar neseniai suėmė kažin — kokius vaikus už pačtos plėšimą. Tie vaikinai pasisakė, buk jiems liepęs plėšti Baršaukas. Dėl to ši suėmė antrą kartą ir geležinkelio vežė iš Anykščių Zarasuona, bet Utėnojam pasisekė pabėgti.

Pandėlis (Zarasų pav.). Kovo 18 dieną grįžo iš bažnyčios Lebedziunų sodžiaus vyrai ir sutiko urėdninką Safonovą. Nespėjo žmonės duoti jam kelią, kaip jisai, išsitraukęs iš makštų kardą, pradėjo kapoti arklius. Vienam sužeidė pirmutinę, kitam paskutinę koją. Mat, buvo įpykęs nabagas, kad pralošė su tais vyrais bylą.

Pašvitinis (Šiaulių pav.). Kovo 4 dieną čia buvo šv. Kazimiero atlidai. Tarp kitų laikraščių buvo pardavinėjamas ir „Šaltinis“. Tas netiko susipratusiems darbininkams, ir jie, atėmę nuo pardavinėtojų visus „Šaltinio“ numerius, kartu su krikščionių — demokratų išleistomis knygutėmis, viską sudraskė. Kunigai, norėdami atkeišyti, pavaišino policiją ir užsiundė ją ant „Skardo“ ir „Lietuvos Ukininko“ pardavinėtojų. Sargybiniai gerokai juos apdaužė ir atėmė nuo jų minėtuosius laikraščius, knygutes ir surinktus pinigus. Už 3 dienų atsibeldė į Pašvitinį antstolis (pristavas) ir, pasiūkęs pas save pardavinėtoją Kazlauskį, pradėjo tyrinėti, iškur jisai gavęs tokjus uždraustus raštus. Tas atsakė, kad visi, policijos paimtieji, raštai nėra draudžiami ir atvirai Vilniuj spauzdinami. Antstolis paaiškino, kad jam esą „slaptai“ pasakyta konfiskuoti visus panašius raštus.

Radviliškis (Šiaulių pav.). Policijos sauvalė. Radviliškyje kovo 18 ir 19 d. buvo dideli atlidai. Per juos du vaikinų pardavinėjo „Skardą“. Išpradžios nieks nesikabino, bet antrą atlidų dieną sargybinis su urėdininku, atėmė nuo vieno vaikinų 5 ekempliorius, o nuo kito 25, ir juodu abu suėmė. Vienam iš jų pasisekė ištrukti.

Senapilė. P u s k a p i s „b o m b ū“. Kovo 24 d. semsargių vyresnybės Doroninas,

pamatęs per miestą važiuojant valdžios nuziurėtą mažąžemį Kaledą iš Kumelionių kaimo, paliepė jam sustoti. Šis sustojo. Tuomet Doroninas, pasikvietęs akcizniką, griebiasi krėsti vežimą, tikėdamasis surasti uždraustų raštų, brauninų, o kas baisiausia, gal dar bombų. Štai ir atranda sėdynėje krepšį. Krepšis pusėtinas, rupeštingai užrištas, apraišiotas, kad nesusidaužytų sukrautieji jame daiktai. Iš džiaugsmo netakis policistui pradėjo juokties. Visas linksmas. „Kad pelnysiu, tai pelnysiu!“ — puolė jam į galvą... tik tuo tarpu — „negriebk taip smarkiai — sudaužysi!... Kiaušiniai!“ — sušuko greta sėdėjęs senukas, ir uolaus valdžios tarno svajonės liko išblaškytos, ir jis pats sugėdintas. Tuomet jis bent užsipoelė, kam veža iš kito pavieto kiaušinius, tarytum čia kiaušinių nebutų. „Skardas“.

Politiszkos žinios.

Rusija. Ir vėla pradeda apsiereikšt sukilimai kalėjimuose, lyginai teip, kaip buvo prieš pirmuosius Didžiosios Revoliucijos išsiveržimus. Gegužio 2 d. viens toks sumišimas įvyko Petrapilės dideliame kalėjime, Vyborgo skryty. Suprantama, sukilėlius numalšė pašaukta kariumenė, kuri paleido ugnį, vieną kalinį padėjo ant vietos ir daugybę sužeidė. Bet ne visur teip užsibaigia. Antai netoli Ekaterinoslavo yra didelis kalėjimas Aleksandrovke, kur velykų ryte belaikant popui kalėjime mišias, įsiveržė koplyčion buris revoliucionierių, sviedė dvi bombas ir užmušė kalėjimo viršininką bei kelis sargus. Pakilus ermyderiui ir triukšmui, 13 kalinių laimingai saujė ir išėjo laukan. Tarpe pabogėlių yra keletas tokių didelių valdaių praškaitėlių, na

kurių sugavimą yra siuloma po kelis šimtus rublių dovanų.

Daug laikraščiai rašo ir se-
kioja paskui Rusijos socialistus, kurie nori užsieniuose padaryti savo kongresą. Faktas yra, kad 120 socialistų delegatų jau buvo susivaziavę Danijon. Bet vietinė policija, valdžios liepiama, išvarė. Iš čion nelaimingi socialistų atstovai nuvažiavo Szvedijon, minėtinai į miestą Malmoe, kur rado pribuvus iš Rusijos jau daugesnį 60 savo draugų. Bet ir čionykštė policija pasirodė negeresnė: užgynė jiems netiktai laikyti susirinkimus, bet prisakė kuogreičiausiai apšviesti Szvedijos teritoriją. Taigi Rusijos kovotojai už laisvę yel praše Danijos valdžią, kad jiems pavelytų pasiekti Esbergą, iš kur sės ant laivų ir keliaus į Angliją, kur tikisi atvangiai įvykdinti savo susivaziavimą.

Apskelbtosios spaudoje statistikos parodo, kiek Rusijos karo teismai, caro valdžiai pasitarndami nuzudė ir pasmerkė ilgiems metams kentėti žmonių. Iš tujų revoliucijos apyskaitų pasirodo, jog 1,144 žmonės tapė ar šiokiu ar tokiu budu užmušti, 79 — nusiūsti į katorgą ant viso gyvenimo, 710 — pasmerkti įvairiems metams į kalėjimus, ir tik tai 71, po ilgų kankinimų ir torturų, pripažinti nekaltais ir dabar paleisti. Dabar jau ir pats tas barbariškas teismas, per Dumos neatleidžiamus reikalavimus, panaikintas. — Ar ilgai Rusijos žmonės laisviau atsi-kvėps, kas gali žinoti?

Kynai. Čionai kas sykis apsiereiškia didesnis politiškas bruzdėjimas. Paskutinę savaitę praneša telegramai iš Tientsino ir kitų apielinkų, jog visi svetimtavčiai ir prijaučiantieji reformų judėjimui, atsikėlę rytmetį rado pažymėtą kraują savo duris. Tas pats buvo ir anais metais prieš

baisųjį bokserių pogromą. Reikia sau persistatyti, kokia iš-kilo tarpe gyventojų nuoganda. Kad ruošiasi Kynuose sumišimai, tai visi tikrai spėja. Bet, kas juos ruošia, kas stovi užpakalyj tos galingos sukili-mų spėkos, to tai niekas neįspėja, ir negali įspėti. Reikia žinot, kad tikro dalykų stovio Kynuose net ir smailiausi laikraščiai nežino nė dešimtos dalies.

Australija. Rusijos iševiai-zydai ilgai trisėsi ir maldavo Vakarinės Australijos valdžias, kad duotų jiems ant išmokesčio 1,000,000 akru žemės, ant kurios jie ketino įkurti savo koloniją. Jau buvo gavę ir pritarėjų aukštesnėse sferose, vienok dabar visai netikėtai valdžia tuosius prašimus atmetė. Taigi žydų kolonijos plianai ir Australijoje tuomtarpu nusmuko.

Isz Amerikos.

Politiškos demonstracijos.
Gegužio 4 d. Amerikos darbininkai visur atžymėjo milžiniškoms demonstracijomis ir iškilmingais mass-mitingais. Ypatingai didelės demonstracijos buvo New Yorke. Suviršum 50,000 organizuotų ir neorganizuotų darbininkų užtvino visas svarbesnes gatves, pulkai su raudonomis vėliavomis, su muzikėmis griežiančioms revoliucijinis maršus, su įvairiausių parašų paparčiais, giedodami marselietę perėjo per miestą. Sako, kad New Yorke turtingesniejie gyventojai teip buvę nusigandę demonstrantų, kad vieni dručiausiai užsiklandę palocių vartus, kiti net per tvoras išbėgę ant užpakalinių gatvių. — Demonstracijos buvo darytos kaip apvaikš čiojimas 4-mos gegužio, darbininkų šventės, ir kaip darbininkų protestas Ruzveltui už jo ke. Nėtingą atsiliepimą apie

Idahos suimtuosius anglekasių vadus — Moyerį, Haywoodą ir Pettibone.

Prispyrė bravarninkus priešienos.
Didelis triukšmas pasidarė Kansos valstijoje, kur prohibicjonistai (blaivininkai) pervarė gana aštirus girtuokliams ir bravarninkams įstatymus. Pirmą sykį Amerikos istorijoje įvyko toks atsitikimas, kad valdžia pradėjo griautis į bravarninkų užlaikomus salionus ir konfiskuoti jų arklius, vežimus, barus, lempas ir net stiklus. — Tokiu keliu blaivininkai ir valdžia mano išnaikint girtuoklystę. Suprantama, kad gauda su maišu vėją. Reikia žmones apšviest, tada ir jie patįs žinos, kiek gert ir kada sustot.

Gyvuliai turi dušią?

Ką žydų talmudas rašo, jog didesniejie gyvuliai turi dušią, ir kad jų dušia pereinanti į žmogų, tą dabar Los Angeles mokslinčiai žada moksliskai patvirtint. Naje, jie dar toliau nueina. Talmudas randa dušią tik pas didesnius gyvulius, ypač naminius: arklius, jaučius, šunis, kiaules, etc. Los Angeles profesoriai jau rado ir pas kates, žiurkes, žiogus, sliekus, muses etc. — Dabar atsidarys didelis klausimas apie moksliskai atrastų dušių išganymą, apie vietą joms po smerčio, ir tt. O dar randasi tokių akyplēšų, ypač cicilikai, kurie sako, jog moslinčiai nieko neveikia, arba užsiimą tuščiais dalykais. Kaipgi nelinksma bus turint „moksliską“ dušią!.

„Broliškos meilės“ kolonija.

Netoli nuo St. Louis, Mo., įsikurė nauja kolonija, vardu „broliškos meilės pilis“. Tai viena iš įdomiausių sodybų, kurioje „broliškoje meilėje“ gyvės vyrai ir moteris, visų turtas bus dedamas į vieną išdą ir bus suteikta visiems sąnariama pilnutėlė laisvė politikos

religijos ir doros klausimuose. Pakol kas, kolonija susideda tik iš dviejų žmonių: sekretoriaus ir išdininko. Linkėtina geros kloties gražiai kolonijai.

Mitrus kumščiai — geresni įstatymai.
Gal skaitytojai girdėjo, kad mūsų valdžia ne be labai nori įleist japoniečių. Vienintėlė dar liuosa japoniečiams įeiga iš Tikiojo Okeano į Meksiką. Bet ant Meksikos rubežių stovi druti Amerikos sargai, kurie akiliai tēmija, kad valdžiai negeistini ateiviai toliau nebe-eitų. Tačiau japoniečiai, kaip visur, teip ir čia, pasirodo smarkuoliais, — jie moka garsingą mušimo budą, vadinamą „jiu jitsu“, prisiartinę prie sargų teip nevietiškai jusius sulamdo, ir buriais įsiveržia į Texas ir Arizono valstijas; sargai paskui serga šonkauliais po keles savaites. Padėjimas toks gresmus, kad sargyba atsisako nuo uždavinio ir reikalauja įtaisyt dračiai ginkluotą kardoną. Jeigu kokia, turėsime ir čia tokius pat baises rubežius, kaip pirmiau buvo ant Rusijos sienų. Tai bus gražus papildymas prie mūsų „laisvos“ šalies ypatybių.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Chicago, Ill. Paėmęs plunksną į ranką, pasistengsių truputį parašyti, apie Chicagos lietuvių bruzdėjimą. Ir teip: nuo poros beveik metų, pradėta čia sparčiau darbuotis, pakėlimui nuvargintų žmonių iš po sunkaus padėjimo, o labiausiai iš prietarų tamsybes. Atbėgus keletui darbštesnių vyrų iš po Maskoliaus nagų, pradėjo čia jie visokiais būdais eiti prie žmonių, nurodydami jų vargingą padėjimą. Iš pradžių nelabai sekdavosi, kadangi žmonės nebuvo apsipratę prie viešų susirinkimų, laikę prakalbų nemokėjo ramiai užsilaikyti,

Laikui bėgant, progresas ėjo geryn, žmonės pradėjo pamatyti, kad tie, kurie jiems pasakoja, ištikro trokšta suteikti žmonijai ką nors geresnio. Darant tankiai viešus susirinkimus, žmones pamažu pradėjo prie jų taikytis, paprašius, kad laike prakalbų ramiau užsilakytų jie paklausė, nes pamatė, kad ištikro jiems yra nauda iš tų prakalbų, dainų ir deklamacijų. O dabar, po darbu poros metų, nuėjus ant viešo susirinkimo, galima labai nusidžiaugti. Susirinkę žmonės, ramiai klausos kalbų, deklamacijų ir dainų. Darbas neuėjo ant niekų, bet pradeda išduoti puikius vaisius.

Pastaruoju laiku, matydamos tą puikų judėjimą, susipratusios moteris, panorėjo neatsilikti nuo vyrų, parodė, kad ir jos šį-tą gali. Susirinkusios sutvėrė draugystę „Apšvieta“, ir 28 balandžio, parengė viešas prakalbas. Pamatę apgarsinimą, pasistengiau ir aš būti. Žmonių susirinko gana skaitlingas būrelis, matyt žingaidu buvo pamatyt, pirmu kartu moterų parengtos prakalbos. Augščiau minėtas, moterų parengtas viešas vakaras, turėjo gana plačią programą; nes buvo: prakalbos, dainos, deklamacijos ir monologas. Kalbėtojų buvo net septyni, 4 moteris ir 3 vyrai. Atidarius susirinkimą, pirmėdė pakvietė už kalbėtoją vyrą su barzda. Jis savo kalboj, nurodė naudingumą moterų draugystės, ragino vyrus, kad padėtų moterims darbuotis, kiek galėtų, linkėdamas geros pasekmės draugystei „Apšvieta“. Sekanti moteris, sakė monologą. Monologas iki šiol negirdėtas, matyt jos pačios parašytas. Pasakė labai puikiai. Perstate nuvargintą darbiuinkę, kuri nuolat dejavo su savo vaikučiais, bet paskui susiprato, ir stojo drąsiai kovon prieš skriaudą su visa susipratusia žmonija. Garbė tau monolio-

giste. Po to buvo deklamacija, paskui išėjo kita moteris ar mergina, gana puikiai ir plačiai kalbėjo apie moterų ir merginų nelemtą padėjimą čia Amerikoje, ragino moteris ir merginas, prigulėti prie draugystės „Apšvieta“.

Paskiau kalbėjo vyras su usais. Jis pasakojo daug apie moteris ir merginas ir apie šeimynišką gyvenimą. Sakė jis: „didžiausia priežastimi, nesu gyvenimas porų — stoka apšvietimo“. Aš su tuo nevisai sutinku. Tiesa, apšvieta mums labai reikalinga, bet kad šiose mūsų vargingose sanligose, mums ją labai sunku įgyti. Man rodos, pagerinkim, pirmą mūsų vargingą gyvenimą, duokim vaikams duonos, įgykim geresnes tiesas, o tada daug lengviau bus mums įgyti mokslas. Taigi, aiškinkim žmonijai, kad šiandieninė tvarka yra netikus, reikia ją mainyti ant geresnės. Kuopkimės į vienybę — vienybėj mūsų galybė. Įgiję geresnes tiesas, lengviau atsieksime tą komę trokštame. Kalbėtojas matyt nėra buvęs Amerikos pabrikuose, nematęs, kaip būsiai yra išnaudojama žmonija, čiulpiamos jų spėkos. Kaip žmonelės lieja kruviną prakaitą, vien tik skurdžiam pragyvenimui. Pagerinkim pirmą jų buvį, duokim duonos, o paskui tyrą mokslą. Sakau tyrą, kadagi dabar ir mokslas yra panaudojamas išnaudojamui žmonijos. Paziurėkim arčiau į moksleivius Europos, o moksleivius Amerikos, pamatysim koks tarp jų yra didelis skirtumas. Europos moksleivis yra žiedas — idealas žmonijos, kovoja nuolat už žmonių tiesas. O čia, čia, stengiasi tapti koku biznieriumi, išnaudotoju žmonių. Čia kapitalistai ant visko tur galę, tai jie stengiasi ir mokslą kaip nors sudemoralizuoti. Mēs matydami tą stengkimės, kad mokslas nebutų sudemoralizuotas, bet būtų tyras.

Tolesniai kalbėjo moteris, barė tas motinas, kurios nemoka auklėti savo vaikų, išauklėja ne žmonėmis, bet žmonių šašais. Paskiau choras padainavo lietuvišką dainelę. Po dainai dar buvo prakalba, vyro ir moterės, kurie teipgi ragino remti draugystę „Apšvieta“.

Uzbaigiant choras padainavo dainą „Atsisakom nuo senojo svieta“, laike kurios visa publika sustojo, turbūt prijaudama tiems kovotojams, kurie Maskolijoje dainuodami tą dainą, guldo galvas už laisvę žmonijos.

Lai gyvuoja moterų susipratimas! Lai gyvuoja draugystė „Apšvieta!“

Atbė jėlis.

Chicago, III. Čia lietuvių yra milžiniškas skaitlius, priskaitoma net lyg 40,000. Bet pažvelgus į darbus, mat ištikrųjų reikia nusistebėti, — nedaugiau atsizymi visuomenės darbais už kitus daug menkiaus apgyventus lietuvių miestelius. Kyla klausimas, dėlko čia žmonės teip sutingę, teip neveiklūs, — ar čia nėra pirmesnių kurie pradėtų ir budintų kitus iš miego? Ne, netruksta tokių, juk rengia gana tankiai prakalbas, per kurias visgi buna gvildinama daug, tai svarbesnių, tai vidutinių, gyvenimo klausimų. Praeitą žiemą buvo parenktos 5 prelekcijos per „Aušros“ Draugystę: 1-mą kuopą; kiekviena iš tų prelekcijų buvo paimtos iš kokios nors mokslo šakos. Patėmyta buvo, kad ir ant tokių prelekcijų, kaip ir ant prakalbų mažai žmonių lankėsi, atėidavo vis apie kokį 100 ypatų, ir tai galima buvo pastebėti vis tuos pačius, kurie jau ir beto labiau apsiskaitę, taigi jau mylintieji mokslą. Įdomu, kurgi tas likusis milžiniškas lietuvių skaitlius buna, ir kur jis laiką praleidžia. Nagi, jeigu uželsi keno namus, tai atrasi teipgi

susirinkimus, — rasi keliolika vyrų, moterų ir merginų. Bet čia diskusijos jau ytin kitokios, čia pasišnekėjimams semia medegą iš pripildytų alaus stiklų. Gėda net pamislyti, kad tokiuose susirinkimuose veikliai dalyvauja net ir maži vaikai, — ten, kur vedamos gana negražios kalbos, ten kur ant galų galio įvyksta ir peštynės! Argi galime laukti nuo tokių tėvų, kurie vien randa nuraminimą gėrimuose, kad jie užaugintų savo vaikus gerais draugijos sąnariais? Tokie tėvai jau iš mažes sudemoralizuoja vaikų protą. Ištikrųjų yra svarbus klausimas, kaip privesti juos prie susipratimo, kad pažintų, kas gera ir kas bloga.

Chicagietis III.

Taylorville, III. Oras vėsus, rods pavasario kaip ir nėra; darbai tuomtarpu anglių kasyklose visai silpnai stovi, kaip tik gali sau žmogus maitą užsidirbti. Tiesa, vienok, kad atvažiavę nesunkiai darbą gauna, kad ir tą patį menkąjį, pertai, kad daugumas darbininkų išvažinėjo kitur darbo jieškotiesi. — Lietuvių čia yra netoli 60 žmonių. — Tautiškai ar šiaip susipratusių lietuvių irgi neperdaug, mažai užsiima skaitymu laikraščių, — viso labo vos tepareina keletas laikraščių: 3 „Amerikos Lietuvis“, 1 „Vienybės L.“, 1 „Keleivio“ ir 3 „Lietuvos“; keletas skaito da ir „Saulę“. Pripažint reikia, kad mūsų apygardos lietuviai perdaug tamsūs, nežino nė kaip jie patys gyvena, nes kas ant svieto dedasi. Kur eisi, vis išgirsi barnius, peštynes, o vis per savo tasumą. — Da reikia priminti, kad yra ir pašalpinė draugystė šv. Juozapo; priguli vos keletas sąnarių, bet ir iš tųjų pačių jau dauguma yra paskirti ant išbraukimo iš knygų, pertai, kad nebuvot atlikę ausinės išpažinties. Mūsų miesto lietuviai su tautiška darba visai neušilma;

kad užmanai sutverti kokią, sakysim tautišką draugystę, arba kad paaukautų revoliucijos reikalams, tai tuo išgirsti privadziojimusi, kad girdi: lietuviai pasistato sau namus už mūsų aukas. Matai, da neda vė, o jau svarsto ant ko jų aukos apverstos. Yra daug tokių niekatauškių mūsų apygardoje, — kam mus, girdi, kiti turi išnaudoti; o nesupranta, kad jie patys tai jau tikrai išnaudoti ant proto.

B. J. Barniškis.

Lietuviu socialdemokratu--atstovu kuopai.

Kas dieną mūsų gyvenimas eina sunkyn. Mums truksta žemės, nebegauname darbo, pramonė sustoja. Caro valdžios sauvale baigia griauti viską. Žmonės badauja. Visur mus išnaudoja, iš visų pusių mus persekioja. Karo lauko teismai tebeveikia, kalėjimai pilni. Taip toliaus but nebegali!

Kad sutraukti šlėgiančius mus nelaisvės pančius ir pagerinti buvį, kad praskinti kelią prie busimos socializmo tvarkos, kur nebebus daugiau išnaudojimo ir vargo, mums reikalinga:

1. Visuotina pilna amnistija, tai yra turi but paleisti iš nelaisvės visi politikos ir tikėjimo prasikaltėliai ir kovojusieji už žemę.

2. Turi but išnaikintos visokios padidintos sargybos, karo metas ir karo lauko teismai. Visi didžiausieji žmonių bėduliai turi but paduoti žmonių teismui.

3. Mirties bausmė turi but visai panaikinta.

4. Žodžio, spaudos, susirinkimų ir sąjungų laisvė ne tik turtingiems, bet ir beturčiams. Streikų laisvė. Žmogaus ir jo gyvenimo nepaliečiamybė, tai yra, be teismo niekas negali žmogaus suimti ir pas jį kratoti

daryti. Sąžinės laisvė, tai yra kiekvienas gali tikėt, kaip jam sąžinė liepia.

5. Visi įstatymai turi but leidžiami žmonių atstovų išrinktų visuotinu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu, neskiriant vyrų ir moterų, tautos, tikėjimo ir gimimo. Pildomoji valdžia (ministeriai) atsako prieš žmonių atstovus.

6. Visi valdininkai ir policijos tarnai turi but pačių žmonių renkami ir jų atstatomi. Už savo darbus jie visi, lygiai su kitais žmonėmis, atsako prieš žmonių išrinktąjį teismą.

7. Dabartinė kariumenė turi but panaikinta ir į jos vietą įvesta milicija, prigimtamjam savo krašte tarnaujanti.

8. Politiškoji Lietuvos autonomija su vietiniu seimu. Miestų, paviatų ir valsčių savyvalda, išrinkta visuotinu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu. Visos Lietuvos tautos ir kalbos turi lygias tiesas; luomai turi but panaikinti. Kiekviena tauta pagal savo skaitlingumą gauna pinigų apšvietimo reikalams.

9. Vaikų mokymas turi but visiems priverstinas ir neapmokamas. Mokinama turi buti prigimtoje kalboje.

10. Visa valdžios, caro ir jo giminės, majoratų, cerkvių, klioštorių ir bažnyčių žemė, girios ir vandens, o taip-pat didesniųjų savininkų žemė turi but atimta (konfiskuota) ir pavesta pavienių kraštų seimams ar tam tikriems komitetams, išrinktiems visuotinu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu, bežemių ir mažžemių naudai.

Servitutai turi but visai išnaikinti; jų žemės, o teip-pat visos atimtosios, nuo žmonių žemės turi but jiems dykai sugrąžintos. Turi but padėta išsikelti į viensėdžius.

11. Turi but visi atmesti nukeliamieji mokesčiai (akcozos) nuo reikalingiausių gyvenime daiktų ir įvesti pažangieji mokesčiai nuo pelno ir palikų,

tai yra, kas daugiau turi pelno ar turto, tas turi daugiau ir mokesčių mokėti.

12. Turi buti išleisti tam tikri įstatymai darbininkams apsergėti: 8 valandų darbo diena miesto ir sodžiaus darbininkams ir įvairiems tarnaujantiems. 42 valandos per nedėlią nepertraukiamo pasilsio; uždraudimas moterims ir vaikams dirbti nakčia ir kai-kuriuose pabirkose. Nebegalintieji dirbt dėl senatvės, ligos ir sužeidimo darbininkai turi gaut pensiją. Turi but pačių darbininkų renkama inspekcija (priežiura) darbo apsaugojimui.

Tokie yra mūsų reikalavimai. Jūs, kaip darbo žmonių atstovai, turite juos ginti kiekvienam žingsnyj.

Zinome gerai, kad duma mums visko duot negali: neturi ji tokių tiesų ir nėra ji išrinkta visų žmonių, o tik tos dalies, kuriai teikėsi valdžia duoti balsą. Suprantame, kad tik Įsteigiamasis Seimas, išrinktas visuotinu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu tegalės viską aprupinti. Tačiau ir budami dumoj, jūs turite stačiai sakyti apie visus mūsų reikalavimus ir ginti juos. O mes tąsyk stosime, kaip vienas, jūsų apgynimui.

KOVA

Uzdengė žemę tankus tamsumynas, tarsi juoda masa paliko viskas aplipę.

Vėjas staugė ir girgždino langenyčias, lyg neužmiegtantis sargas žaidė savo rolę.

Reti, dideli lietaus lašai tiško į langą ir susiplodami plačioms dėmėms leidosi žemyn.

Grinčioje žibėjo balta, didelė šviesa, kuri neįleido į kambario erdmę kieto tamsumyno ir vėrė savo spinduliais, kaip vilyčioms tamsumynui kruti, ne...

Lyg baisy, atmonijantis kerštas, arba butų kova, kova baisy ir nepergalima.

Kietai, su pagieža, tamsumynas spaudė šviesos spindulius, bet jie toli smailiai buvo įsmigę tamsumynui į krutinę...

— Nesipriešink!... — tarė piktai tamsumynas.

Šviesa neatsiliepė, bet drąsiai, savotiškai, blizgėjo.

— Suimt, suimt, surakyt į retėžius ir į kalėjimą įkimšt!...

— piktai kušdėjo tarp savęs tamsumynai.

— Pervert tamsą ir tegul skleidžiasi visur šviesa!... — buvo paslaptingas kerštas.

Tamsumas persivardinęs šėšeliu, užlindęs už krosnio ir išsipleikęs ant sienos šmėkėjo, lyg išdavėjas.

— Ateis diena, — užsimastė ir kerštingai prabilo: — turės pranykt kenksmingi tamsumynai; likusieji slapstysis tarp medžių ir lindos kalnynų urvuose...

— Suimt, suimt, suimt!... — šnekėjosi nuo persigandimo virpėdami tamsumynai.

Šviesa truputį prigeso...

— Ura, ura, ura!... — tamsumynai suriko.

Dabar abeji tylėjo žiūrėdami žerinčiomis akimis vienas į kitą.

Baisy tai susirėmimas; baimė iš abiejų pusių.

— Uždegti šiaudus, bus — dumai... ir jie užstelbs tuos įkyrius šviesos spindulius... — užmanė paslaptinai jausdami išlošimą tamsumynai.

Susirinko iš visų aplinkybių šiaudai... ir tie šiaudai pradėjo čirkšti, šnypšti ir kur ne kur pradėjo rodytis kibirkštys šviesos...

— Išsklaidyt, išsklaidyt!... — persigando tamsumynai.

Degvietę apipylė prišnybės vandeniu ir užgeso...

— Dabar bus gerai... — manė tamsumynai.

Bet kur tau: — sujudo jūrės, bangos pradėjo staugti; vienur ir kitur pasirodė saibai, saibai

granatiškai draskanti tamsu-
myną...

— Diena, diena, diena... —
buvo atbalsis nuo jurių.

Diena da buvo toli ir audros
aprimo ant kelių sekundų, ap-
gaubtos piktai glamonėjančių
tamsumynų.

Dabar viešpatavo kietas žei-
džiantis ramumas.

— Iškart visas kibirkštis
šviesos... — buvo užmany-
mas.

Ir ant tų žodžių, tarsi pagal
užkerėtą laumės prisakymą,
viskas teip stojosi.

Šviesos spinduliai kyboja
ant kartuvių, o šešėliai nakties
trijumfiškai šventė pergales
valandas ir atidavė garbę įky-
rėjusiai, kietai senovės dvasei.

Dabar šiaurės piktybė skrai-
dė ore paveiksle širšės ir kad
tik kur išgirdo žodį: „Pir-
myn...“ tuoj — zin-n-n! — į
krutinę...

Viltis saldžiai bė atbalsio
pradėjo snausti ir savo ramu-
mu išreiškė garbę senos kvai-
lybės dievams.

Drąsa apmirė, krutinėje tu-
rėdama neatmonijančią pagie-
žą ir laukė, kada ateis sekun-
da išliet sprogstančią tulžį...

Tamsumynas dabar išrodė
visur gerai, gražu, nes retėžiai,
visur retėžiai užnarplioti, kaip
tinklas, kad negalėtų išiskošti
šviesos spinduliai.

Dvase laimės kentė neatmo-
nijančią pagiežą ir laukė akis
ištempus aušrinės šviesos...

Šviesa snaudė toli, toli už
kalno pagiežos ir už krauju
sriauniai tekančių upių...

Juodosios varlės visur pra-
dėjo kurkti ir iš tos jų įkirios
harmonijos ėjo kvailybės pikt-
balsis, vadinamas: „Atgal, at-
gal...“

Šviesa sumenkėjo ir žibėjo
be didelių blykčiojimų... o
tamsumynai dabar buvo vieš-
pačiais. Bailūs virpanti viešpa-
čiai rėpsojo ant tamsybės šėt-
ros ir laukė sekundos, kurioje
turėjo susimaišyti su dumb-
lėmis...

Šviesa buvo pikta ir neuž-
ganėdinta, ir išrodė, kad tuoj
išsiverš liepsninė jurė, užlieda-
ma tamsuyną šviesos ir lais-
vės lava...

J. Šliburis.

Baisus vardai.

„Kuomi busi, tamista, pa-
baigęs tokius mokslus!“ — už-
klausė vieną kartą manęs pa-
žįstamas žmogelis.

Aš nežinau, ką atsakyti:
klausiaus universitete advoka-
to mokslus, bet negalėjau
atsakyti, kad busiu advokatu.
Advokatas, pagal mūsų žmo-
nių, yra girtuoklis, mokas ra-
šyti visokius prašymus. Kad
aš savo motinai pasakiau, einęs
ant advokato, — sušuko: „Ko
tatai sulaukiau aš: sunus mano
valkiosis po karčiamas ir trins
rankoves ant žydstalių!“

Ir dėlto, pamislįjęs, atsakiau
mano žmogeliui, kad galėsiu
buti, kuomi panorėsiu, nors
ir advokatu. Išgirdęs žodį
„advokatą“ žmogelis pasigai-
lėjo manęs, sakydamas, kad
bereikalo einu tokius mokslus,
jog advokatu galima buti ir be
jokio mokslo.

Aš stengiausi išaiškinti, kad
teip vadinami advokatai be
mokslo, gyvena tik apgaule,
neturėdami po teisybės jokio
supratimo apie sudus, apie tie-
sas — vienu žodžiu nežino ad-
vokato prideryščių ir dėlto
neatneš žmonėms naudos savo
rašymais.

Ant to žmogelis pasakė,
kad žinąs advokatą be mokslo,
kūris uždirbo daug tukstančių.
Žinoma, tas šunadvokatis už-
dirbo tuos turtus visokioms
apgaulemėms; per tą žodis „ad-
vokatas“ primena kiekvienam
labai negražų paveikslą: su
ilgais prazilusiais plaukais, su
didele raudona nose, su aša-
rotomis akimis, iš kurių viena
žiuri ant žmogaus, o antra į
žmogaus kišenį.

Po tokios atminties žmogus
jau ir tikram advokatu nebe-
įtikės.

Kitą teip-pat baisų žodį iš-
girdau netikėtai. Aplankiau
sodoj vieną pažįstamą šeimyną.
Viena duktė toj šeimynoje buvo
biskį mokanti rašyti ir skaity-
ti gudiškai, ir matyti gana gabi
mergaitė. Aš norėjau nuro-
dyti, kad mūsų žmonės nesi-
stengia mokinti savo vaikus;
visi sako, buk brangiai reik
mokėti už mokslus, o naudos
kartais — jokios: mokinsis
vaikas ir kunigu nepaliks.

Prie mūsų lietuvių tik tiek
ir nežino, kad galima išsimo-
kinti ant kunigo, o kitokių
mokslų nežino. Papasakojau
apie visokius žemesnius moks-
lus, kurie ne brangiai kaštuo-
ja, o nauda visados yra: gelž-
kelio mokykla, techniškas
mokykla, felčerių mokslus
ir tt. Ant galo nurodžiau,
kad ir mūsų mergaitės gal mo-
kinties su nauda sau ir savo
tėvams. Ir parodijau tai šei-
mynai atiduoti savo dukterį
ant akušerkos kursų. Bet kaip
pasakiau žodį „akušerka“,
duktė nuleido galvą ir nustojo
žiurėti ant manęs. Aš misli-
jau išpirmo, kad mergaitė iš-
džiaugsmo tą padarė. Paskiau
jau, kitą kartą, aš dažinojau
nuo motinos tos mergaitės, kad
ji susigėdo ir kad niekuomet
ne nešios tokį baisų vardą
„košerka“. Visi mano daro-
dinėjimai paliko per nieką.

Kitą panašų atsitikimą gir-
dėjau su vienu jaunikačiu.
Tas jaunikaitis pabaigė šešes
klesas gimnazijos ir norėjo
mokintis toliaus ant gyvulių
daktaro. Jo brolis suprato,
kad jis, su tokiu mokslu, nori
buti „kanavolu“. Ir, žinoma,
prasidėjo juoktis. Juokės ir
kiti, girdėdami tą. Jaunikai-
tis dabar jau ir nebemislėja
buti gyvulių daktaru.

Velionys.

**Atskaita revoliucijai su-
rinktų aukų ant D. B.)**

L. R. Š. K. už 1906 metus.

Pagal „Laiko“ N8 — 06 m.
kasoje buvo likę £13 11 š. 9 p.
Nuo M. Vaitiekuno ir A.
Šlapio, iš Blantyre — 5 šil.

Nuo krikštynų pas J. Bu-
činską, iš Glasgovo — 10 š. 9 p.
(J. Dalbokas 5 šil.; J. Bu-
činskas, K. Rugienius, J. Ki-
rieliūs, Stanislovas ir O. Dal-
bokienė po 1 šil.; M. Bučins-
kienė 6 pen.; M. Kirieliene 3 p.)

Nuo vakaro Šv. Dr-tės K.,
iš Carfin £1 2 š. 10 p.

Nuo krikštynų pas B. Venį,
iš Bellshill 2 š. 9 p.

Nuo susirinkimo šv. Kazi-
miero Paš. Dr-tės, iš Bellhill
11 š. 3½ p.

Nuo susirinkimo L. S. D. P.
K., iš Bellshill 11 šil.

Nuo Šv. Dr-tės k., iš Carfin
10 šil. 10 p.

Nuo V. Jakštaičio, iš Carfin
2 šil. 4 pen.

Nuo susirinkimo L. D. P. K.,
iš Bellshill 8 šil. 4½ p.

Nuo 1-mos gegužės susirin-
kimo, per L. S. D. P. k., iš
Bellshill sv. 1 šil. 4.

Nuo dr-gų L. S. D. P. k., iš
Bellshill sv. 1 šil. 16

(J. Stankus, J. Čerkevyčius,
S. Janulevyčius ir J. G. po
5 šil.; K. Vaičiūnas, K. Viš-
niauckas ir Iz. Lapinskas po
2 šil. 6 pen.; V. Kisieliūs, J.
Petrikis, K. Kisieliūs ir F.
Andriūšis po 2 šil.; smulkes-
nių 6 pen.)

Nuo vakaro L. S. D. P. k.,
iš Bellshill 2 sv.

Nuo vakaro L. S. D. P. k.,
aukų iš Bellshill 5 šil. 10 pen.

Nuo krikštynų pas J. Ja-
raucką, iš Burnbank 3 š. 6 p.
(V. Sinkevyčius 2 š.; A. Gri-
nius — 1 šil.; P. Pranaitis 6 p.)

Nuo vakaro L. S. D. P. k.,
iš Bellshill 7 šil.

Nuo krikštynų pas J. Kuli-
kaucką, iš New Orbiston 12 š.
6 pen.

(J. Albaitis 2 šil.; J. Kuli-
kauckas, J. Rutkauckas, A.

Ališaukas, J. Žulis, J. Buikus. J. Valaitis po 1 šil; J. Šalinskas 1 šil. 6 p; J. Kulikauckas, M. Kulikauckienė, M. Rutkauckienė, M. Šalkauckas, V. Matulėvyčius ir J. Kazlauckas po 6 pen.)

Nuo krikštynų pas J. Aškuną, iš Miur Park 2 šil. 1 p.

Nuo sueigos pas M. Motuzą, iš Holytown 11 šil.

Nuo susirinkimo L. S. D. P. k., iš Bellshill 9 šil. 3 p.

Nuo susirinkimo Škotijos Lietuvių Paš. Dr-tės, iš Bellshill 4 šil. 6 pen.

Nuo vakaro L. S. D. P. k., iš Bellshill 6 šil. 3½ pen.

Nuo sueigos Lietuvių šv. Kazimiero parapijos, iš Bellshill 7 šil. 7½ pen.

Nuo Šv. Dr-tės k., iš Glasgow £2.

Nuo vakaro, parengto D. B. L. R. Š. k., iš Bell-hill £1, 10 p.

Nuo susirinkimo Škot. Liet. Paš. Dr-tės, iš Bellshill 4 š. 7½ p.

Nuo vakaro L. S. D. P. k., iš Bellshill 10 š. 8½ pen.

Nuo lietuvių vakaro, iš Wushau 4 š. 3 pen.

Nuo susirinkusių svečių pas K. Kondrotą, iš Mossend 7 šil.

Nuo susirinkusių svečių pas J. Naujavyčių, iš Mossend 4 š. 6 pen.

Nuo vestuvių J. Šiuldicko, iš Bellshill 12 šil.

Nuo lietuvių-krievėlių vakaro, iš Mothervell 4 š. 6 pen.

Nuo vakaro Lavinimosi Dr-tės k., iš Mossend 4 š. 5 pen.

Nuo krikštynų pas J. Baltrušaitį, iš Blantyre 6 š. 6 pen.

Viso svarų 32 15 šil.

*) Buvo suplaukusių nuo pirmiaus 38 sv. 7 šil. 10½ p.

Sykiu 71 sv. 2 šil. 10½ p.

Išleidimai:

**) 16. I. 06. pasiūsta L. S. D. P. 38 s. 7 šil. 10½ p.

12. III. 06. 2-ą kartą pasiūsta L. S. D. P. 13 sv.

*) Zur. „Laiko“ nr. 8-ti 1906 m. atsk. rev. kom.

**) Zur. „Laiko“ nr. 8 1906 m. protokolų 1-uo susilaukimo r. k.

5. VI. 06. 3-čią kartą pasiūsta L. S. D. P. 10 sv.

1. VIII. 06. 4-ą kartą pasiūsta L. S. D. P. 4 sv.

Persiuntimo kaštai 9 š. 9 p. Krasos ženklėliai 1 š. 1½ p.

Viso išleista 63 sv. 18 šil. 9 p. Lieka-i kasoje 7 sv. 4 šil. 1½ p.

Aukautojams.

Brangūs Draugai: — Šiuo mi garsinam atskaitą už visus 1906 metus. Nevienas ant mūsų rugoja, kad niekur nemato atskaitų garsinant. Taigi čia paaiškinsim, kokios priežastys kaltos mūsų neveiklumo dėlei.

Sistojus „Laikui“, mes buvome nusprendę atiduoti visas atskaitas per „Darbininkų Balsą“. Bet „D. B.“ tuom tarpu pradėjo rečiau išleidinėti, o ant galo ir visai sustojo. Mūsų apdirbtą atskaita sulyg 1-mai liepos, o ir atsišaukimas buvo išsiųsta ir L. S. D. P. C. K.

Mums pranešė, kad viskas galės patilpti partijos „Žiniose“, kurias L. S. D. P. rengė išleisti vietoj „D. B.“. Laukiam vienas mėnesio, ir antras, ir trečias, — nė mūsų atskaitų nematyt nė partijos „Žinių“. Rašome laišką, ir antrą. Ant pirmo mūsų (ant antro laiško negavome jokio atsakymo) rašto atsakė „D. B.“ vietininkas, kuris aiškino, kad jeigu ne partijos „Žiniose“ tai „Naujojoj Gadynėj“ bus tat garsinama. Skaitom „N. G.“, žiurim kiekvieną numerį — nieko nėra. Pagalios atėjo partijos „Žinios“ — kurios 1-mas numeris išėjo gruodžio mėnesį ir tik dabar dar teks jas pamatyti! — vis nėra mūsų atskaitų....

Taigi, mieli draugai, matote, kame priežastis ir mūsų kaltė neišdavimui atskaitų linkui. Gal gyvenimo bėgis, dabartinė revoliucija neduola atlikti kaip reikiant visų reikalų. Juk žmonių, pasišventusių darbui yra neperdaugiausia kaip pas mus, taip ir Lietuvoj, o ir tuos

pačius laisvės kariautojus nuožmi caro valdzia kemša į kalėjimus, karia, šaudo....

Mums rodos, kad mūsų kaltė čia teipgi neperdidžiausia, nes nors atskaitos nebuvo garsinama, bet kaip tik kiek pinigų susirinkdavo, tuojaus buvo siunčiama ten, kur aukautojų paskirta. Taigi aukaukime, brangūs broliai ir seseris ir toliaus! Dabartinė duma, nors ten dauguma yra ir revoliucionierių, nepavirs įsteigiamuoju seimu ir neiškovos Rusijai demokratiško rėdo, viskas tas bus įgyta tik revoliucijos keliu. Todėl — lai gyvuoja revoliucija! Lai prasmenga nuožmus carizmas, apstaškytas mūsų brolių krauju nuo kojų iki galvos!

Didz. Brit. Liet. Rev. Šelp.

Komitetas.

Isz visur.

Prancuzijos valdzia iškelė Amerikos mėsei boikotą; ir nors Amerikos valdzia užkliauja liudijančius grynumą ir gerumą mėsos ženklelius, vienok prancuzai visą Amerikos mėsą butinai vėla peržiuri per mikroskopus, ir — o juokai! randa didesnę pusę sugedusių sios.

Kaip Kubos sala, amerikonų užkariauta, yra Amerikos valdziai prielanki, parodo šis praėjusios savaitės atsitikimas. Amerikos kariškas laivas „Tacoma“ atplaukė į Santiago ir išleido jurininkus pasivaikščiot. Begrįžtant jiems ant laivo užpuolė ant svečių policija ir dračiai apkulė, teip dračiai, kad vienas jurininkas jau negyvenses! — Reikia įsitęmyt, kad tą daro policija. Ka besakyt apie šiaip žmones, visokius nenuoramas!

Rusijos svetimų reikalų ministerija apskelbė galutiną dieną, kurioje prasidės Haagos

sątaikos konferencija. Ta diena yra 15 birželio. Ką toji konferencija veiks, nežinia, Apie viešpatysčių nusiginklavimą juk negali buti nė mįslies, nes kiekviena iš jų netiek turi nevydonų iš pusės svetimų kraštų, kiek namie, — kad ir pavyzdžiui: Rusija, Vokietija ir kitos šalys.

Su didele baime lauktoji diena — 1 gegužio, praėjo Europoje pusėtinai ramiai. Nebuvo nė riaušių, nė darbininkų demonstracijų, nors laikraščiai jau gana anksti buvo pradėję jomis baidyti valdzias ir Europos piniguočius. Vienintelė Varšava tą dieną atsižymėjo, nes apskelbtasis visuotinas streikas gana pavyko, — visokia pramonė buvo tą dieną sustabdyta, niekas nedirbo. Miestas, suprantama, buvo užtvenktas kariumene. Vienok nė kraujo praliejimo, nė pagaliaus aštrių susirėmimų, nebuvo.

Nematytas ir negirdėtas išradimas pradėta vykdyti Šveicarijoj: susitvėrusi tam tikra piniguočių bendrovė pradeda tiest nuo Bazelio iki Vokietijos rubežiaus orinį geležinkelį; jokių rėlių nebus, traukinys lėks ant dviejų elektriškų vėlių pakabintas. — Iš tikro šiame amžiuje įvyks mo'kslo stebuklai.

Kas, kas, o Šveicarijos senmergės tai įgys istorišką garbę. Laikraščiai rimtai praneša, jog Apenzeleje susiorganizavo didelė, iš 600 senmergių sąjunga ir bombarduoja peticijomis valdzia, kad išnaikintų... šokius ir balius! Valdžia pasiūto kėbliame padėjime, ir nieko išmintingesnio nesurado padaryt, kaip patart keistai sąjungai, kad palauktų iki jaunumėnė pasės ir prisidės prie jų sąjungos...

Akyva tautiška kova einasi Galicijoje minėtina Poznanske, kur lenkų vaikai iškėlė priešais valdžią visuotiną streiką, — ot neina į mokyklas, jeigu nueina, tai sudaužo stiklus, sudrasko knygas ir pripila rašalu vokiečiams mokintojams akis. Nė areštavimai, nė ryškės vaikų streiko nesulaužo. Tokia stipri lenkų dvasė prieš valdžios germanizavimą! Idomus dalykas yra tame, kad tą tautiškąją lenkų kovą palaiko jų kunigai, kurie draudžia po mirtina nuodėme vokiškai melstis. Už tat valdžia dabar baudžia kunigus vieną po kito. Teip, Rogoźnos klebonui Gapičinskui iškelta politiška byla, Dobrzyce kun Sniatalą nubaušta 150 grivinių koros. — Šiame atvejuje Lietuvos kunigeliai toli užpakalyje pasilieka, nes su žioplu įnirtimu kovoja — ne prieš valdžią, bet prieš tautišką revoliuciją.

Vokietijos valdžia suėmė Berlyne Karolių Liebkechtą, sunų garsingo vokiečių socialdemokratų vado ir autoriaus keleto raštų. Suimtas yra skundžiamas dideliame politikos prasikaltime, minėtina kaip valstijos reikalų pardavikas. Kaltybė susiranda jo parašytoje knygotėje: „Militarizmas ir antimilitarizmas“, kur išaiškina daugelį kariumenės negražių darbų ir nedorų jos apsiėjimų su žmonėmis. Valdžia tą paskaitė už didelį prasiškaltimą ir jaunam Liebkechtui gresia ant viso gyvenimo kalėjimas. — Valdžios ir armijos nedorybių mat negalima žmonėms rodyt Vokietijoje, teip lygiai kaip ir Rusijoje.

Poznaniaus lenkų katalikų laikraščiai užimti vienu labai svarbum dalyku, minėtina velionio arci-yskupo Stablevskio skandalu. Dalykas tame, kad arci-yskupas prieš mirtį paliepė savo brangų kryžių, apšodintą briliantais, išmainyti pas kokį auksakalį ant pinigų.

Kryžius tapė išmainytas, bet pateko, ant nelaimės, į liuterio atskaluno rankas, kurs nieko nelaukdamas pakabino kryžių ant lango. Butų viskas buvę gerai, kad ne tulas redaktorius lenkas geras tautietis, kurs eidamas pro auksakalio eretiko namus, pamatė arci-yskupo kryžių lange ir nusiminime parbėgęs parašė savo laikraštini ilgą straipsnį. Tas sujudino visą dievobaimingą visuomenę, laikraščiai sukruoto rašyt, kritikuot, bartis. Žinoma, arciyskupo niekas nekaltina, bet juk eretiko naguose negalima palikti teip šventą daiktą. Todėl dabar renka aukas, kad išpirkti iš „vokiškai-liuteriškos nelaimės arciyskupo kryžių.

Anglijos karalius Eduardas tik-tik nepadėjo savo galvos besivazinėdamas Prancuzijos ir Šveicarijos pasieniais. Kazikoks jo nevidonas sumislijo išmesti iš rėlių traukinį. Tam tikslui nuplėšė nuo vienos ašies tepamąją blešinutę. Traukinys bėgo greitybe 65 mylių ant valandos ir įkaitino ašį iki raudonumo. Giliukis, kad įvažiavus į tunelį Simplon kas ten pamatė raudoną ašį ir tuo jaus sustabdė traukinį. Kad dar minutą ilgiau, butų ašis trukusi ir traukinys butų išokęs iš rėlių sukuldamas Anglijos karalių.

Aukos.

Kankiniams.

Iš „Kovos“ Redakcijos gauta.....\$40,48
Buvo (N 15) \$74.58
Viso labo \$115,06

Pranešimas.

Nors, veik, prieš metus laiko buvo mūsų mieste subrudę tautiškos draugystės prie „tautiško darbo“, bet dabar rodos kad visai aptuko. Pirmiaus gyvavo ir „Tėvynės Mylėtojų Draugystės kuopa. Da-

bar rodos, kad minėtos draugystės kuopos mūsų mieste kaip ir nėra. Guodžio 29 1906 m. mirus K. Jonaičiui buvusiam „T. M. D.“ kuopos sekretoriui liko pas manų protokolų knyga ir iki šiai dienai jų niekas nereikalauja. Taigi jeigu randasi komiteto narių lai atsišaukia, nes kitaip jos liks sunaikintos.

P. Jonaitis
6 N. Perth str.
Philadelphia, Pa.

Musu žmonės ir unija.

Jų pasielgimas prieš uniją šiame laike nėra pagirtinas.

Iš visų šios šalies dalių, kad esti metiui darbo organizacijų mitingai, ateina raportai apie puikias pasekmes, kur darbininkai ištikimai laikosi prie unijos, prie kurios jie priguli, ir kur jie klauso savo viršininkų ir neatsimeta nuo unijos. Iš to turėtų imti pamokinimą tie mainieriai, ir tokių yra daugelis, kurie dėlto, jog dirba po 2-3 metų kontraktu, kurį jų unijos galybė jiems išgavo nuo operatorių, tiki, jog jie gali nepaisyti apie uniją, apleisti ją ir susičėdyti kelis dolerius, kurinos jie butų turėję įmokėti į uniją.

Niekados šios šalies anglia kasyklų darbininkai neturėjo pagabesnės valandos apsvartyti, ką unija yra padarius, nes dabar yra ramu visuose mainų distriktuose ir daugelis dirba po kontraktu ant 2-3 metų, biznišku kontraktu su operatoriais, po tokiu kontraktu, kokio jie vieni niekad nebutų galėję įgyt be unijos pagalbos, ir kuris geriau juos sutaukė su operatoriais, negu jie pirmiau buvo.

Mūsų viengėnčiai, kurie dirba kietosios anglies kasyklose, turi suprasti iš metinio raporto J. Mitchell'io dabartiniam metiniam susirinkime Indianopo-

lyje, kad daugelis mainierių tame distrikte neišpildo unijos reikalavimų. Kiekvienam distrikte skaitlius sąnarių galėtų susimąžino, vietoj ką turėjo pasidaugint.

Labai pertikrinantis apie unijos galybę atsitikimas buvo Harisburge, kur 18 tikrų mainų darbininkų priėmė prisiega kaipo legislatoriai, sąnariai ir rėdnes, išleidžiančios šiai valstijai tiesas.

Kada jie pastojo kanidatais, mainieriai priėmė juos ir jie tapo išrinkti. Dabar jie budami legislatoroje, galės prigelti mainierius, pasistengdami išleisti tiesas mainieriams nudingas.

Suvienujų Amerikos mainierių urėdninkai, kurie per pastutines keles savaites laikė mass-mitingsus po kietasias anglis, stengdamieri mainierius pertikrinti apie reikalą jų prigulėjimo prie unijos, turėjo gerą pasisekimą; viename tik-tai distrikte laike dviejų savaičių jiems pasisekė prirašyti prie unijos 5,000 mainierių. Didelė dalis to skaitliaus yra mūsų žmonės, o nors mums linkama, kad jie dabar yra un. sąnariais, tačiau reikia gailėtis, kad emė tiek laiko ir buvo reikalinga organizatoriams susaukti juos į kruvą ir aiškinti apie reikalingumą prigulėjimo prie unijos.

Imigracijos komisorių raportai rodo, kad vis daugiau ir daugiau mūsų viengėnčių ateina į šitą šalį kožnus metus ir panašūs raportai yra iš mainų distriktų, kad vis daugiau mūsų vientaučių gauna darbą mainose su kiekvienais metais. Tie vyrai ateina į šitą šalį jieškodami geresnių uždarbių, ne kaip jie turėdavo savo gimtiniam krašte ir pasigaminti vagadlyvesnius namus, ne kaip jie turėjo ten, iš kur atėjo ir tuo pačiu tarpu pasirupinti apie atėtę savo ir vaikų, daug geresnę ir šviesesnę, ne kaip jie turėtų, jei jie pastliktų ten kur jie gimė.

„Vilniaus Auszros“ Lietuvių apšvietimo draugijos įstatymai.

1. Draugijos vardas, vieta ir tikslas.

§ 1. Lietuvių apšvietimo draugija „Vilniaus Aušra“ yra Vilniuje.

§ 2. Draugijos tikslas yra platinti apšvietimas tarp Vilniaus ir gretymųjų gubernijų gyventojų pirmučiausia lietuvių kalba, pagalios ir kitomis vietinėmis kalbomis.

§ 3. Įvykinti tikslui, § 2-me pažymėtam, Draugija turi teisę įstatymų nurodytu keliu.

A. steigti, laikyti ir šelpti:

1) pradedamąsias ir liaudies mokyklas,

2) suaugusiųjų beraščių žmonių mokyklas,

3) prieglaudos auklėtojų mokyklas ir mokytojų seminarijas,

4) knygų sankrovą, liaudies knygynus ir skaityklas,

5) įvairias vidutines ir augštesnes mokyklas,

6) prieglaudas;

B. steigti liaudies namus apšvietimo ir pasilinksminimo tikslu;

C. taisyti lekcijas, ekaitymus, koncertus ir teatrus;

D. leisti ir platinti knygas, mokslo mokymo ir šiaip jau žmonėms pasiskaityti laikraščius;

E. parupinti mokslą einančiai jaunumenei stipendijų, pašalpų ir kiek galint padėti jai mokyties;

F. skirti rungčias (konkursus), reikalingas Draugijos tikslui pasiekti.

§ 4. „Vilniaus Auszros“ draugija yra teisės ypata (persona), gali valdyti judinamuosius ir nejudinamuosius turtus, gali juos įgyti ir parduoti.

II. Draugijos lėšos.

§ 5. Draugijos lėšos susideda:

1) iš narių metinių mokesčių,

2) iš paaukojimų.

3) iš padovanojimų ir palikimų,

4) iš pelno, gaunamo iš lekcijų, skaitymų, koncertų, pasilinksminimų ir teatrų;

5) iš sandėlinio kapitalo procentų,

6) iš kitokio netikėto pelno.

§ 6. Sandėlinis kapitalas susidaro:

1) iš tam tikrai paaukautų lėšų,

2) iš lėšų Visuomenės Draugijos Susirinkimo paskirtų.

§ 7. Visas Draugijos lėšas vartoja Draugijos Valdyba ribose, Visuomenės susirinkimo nurodytose.

III. Narių teisės ir priedermės.

§ 8. Draugijos nariais gali būti by-kurios tikybos, by-kurio luomo ir užsiėmimo pilnamečiai vyrai ir moters.

Pažymėjimas. Draugijos nariais negali būti: 1) vidutinių ir žemutinių mokyklų mokiniai, 2) žemesnieji karo žmonės ir 3) ypatos, kurių teisės susiaurintos teismo keliu.

§ 9. Nariai yra trejopi: pašalpieji, tikrieji ir pagarbieji. Pašalpioju nariu gali būti kiekvienas, kuris įmoka Draugijos tikslui ne mažiau kaip tris rublius per metus. Tikruoju nariu gali būti kiekvienas, kurį priima nariu Apylenkės Valdyba ir kuris įmoka Draugijos tikslui po rublį kas metai. Pagarbiuosius narius renka Visuomenės Susirinkimas, Viršiausiajai Valdybai nurodant, dėl jų ypatingų darbų apšvietimo dalykuose, kuriais Draugija rūpinasi. Tikrieji ir pašalpieji nariai, išskyrus įmokėję Draugijos reikalams ne mažiau kaip 50 rublių, lieka ligi galui savo amžiaus tos-pat eilios nariais ir visiškai yra paliuosuojami nuo mokesnių. Visuomenės Susirinkimas skiria, po kiek nariai turi mokėti kiekvieniems busimoms metams.

§ 10. Tikrieji ir pagarbieji draugijos nariai turi teisę:

1) duoti balsą Apylenkės (Ratelio), kur jie yra įstoję, susirinkimuose, davinėti tuose susirinkimuose visokius sumanymus, reikalingus Draugijos tikslui įvykinti, remti juos, ir taip-pat davinėti sumanymus Viršiausiajai ir Apygardos Valdyboms;

2) rinkti ir būti renkami.

§ 11. Kiekvienas narys gali išstoti iš Draugijos kada tinkamas, betgi privalo raštu pranešti apie tatau savo Apylenkės Valdybai. Nariai, neįmokėję mokesnio per apyskaitos metus, gali būti išmesti iš Draugijos narių skaičiaus tos Apylenkės, kur jie yra įstoję, Valdybos nusprendimu, jei, nežiurint į raštu jam praneštą priminimą, mokesnis nebus įmokėtas.

§ 12. Viršiausioji Draugijos Valdyba gali, Apylenkės Valdybai nurodant, išmesti iš Draugijos narį, jeigu jis kenkia Draugijai arba elgiasi taip kaip doros garbės žmogui nepridera. Tokiu budu išmestais narys gali šaukties į artimiausią Visuomenės Susirinkimą.

IV. Apylenkės.

§ 13. Apylenkė gali būti sudaryta, pasiremiant ant šitų įstatymų ir pildant draugijų ir sąjungų įstatymų 32 str., Kovo 4 d. 1906 metais išleistų, kiekvienoje vietoje, susiradus ne mažiau kaip 10 žmonių, panorėjusių būti tikraisiais Draugijos nariais, jeigu tik Viršiausioji Valdyba išranda reikalingu daiktu įkurti tokią Apylenkę.

§ 14. Iš Apylenkių susidaro Apygardos, kurių skaičius ir darbavimos ribos yra nurodoma Visuomenės Susirinkimo. Kiekviena Apygarda turi savo Apygardos Valdybą, išrinktą Apygardos susirinkimo, kuris susidaro iš visų tos Apygardos Apylenkių atstovų.

§ 15. Apylenkių ir Apygardų Visuomenės Susirinkimus sušaukia tų Apylenkių ir tų Apygardų Valdybos: paprastuosius — vieną kartą per metus, nepaprastuosius-gi—kada reikiant. Apylenkių ir Apygardų tvarką, ribas ir jų darbavimos plotą, pagalios, budą, kuriuo joms reikia susisiekti su Viršiausiaja Valdyba, nurodo įsakymai, Visuomenės Susirinkimų patvirtinti.

V. Viršiausioji Valdyba.

§ 16. Viršiausioji Valdyba susideda iš šešių narių, Visuomenės Susirinkimo renkamų trejiems metams ir turi būti Vilniuje. Be to Visuomenės Susirinkimas kas metai renka du pavaduotoju, kuriuodu pildo Valdybos narių priedermes, kada tie nariai išstoja ligi nepasibaigus tam laikui, kuriam jie buvo išrinkti, arba kada jie ilgą laiką negali pildyti savo priedermių.

§ 17. Viršiausiosios Valdybos nariai renka iš savo tarpo vieniems metams Pirmasėdį, pirmasėdžio padėjėją, sekretorių ir izdininką.

§ 18. Iš Viršiausiosios Valdybos kas metai išstoja po du nariu: pirmaisiais dvejais metais išstoja tie kurie renkami yra gavę mažiausia balsų, paskui gi—kurie daugiausia. Išstojantieji iš Valdybos nariai gali būti ir vėl renkami.

§ 19. Viršiausiajai Valdybai pridera:

1) užsiėmimo paskirstymas tarp Viršiausiosios Valdybos narių;

2) Draugijos turto ir lėšų prižiūrėjimas ir vartojimas ribose apskaitymo (biudžeto) Visuomenės susirinkimo patvirtinto,

3) procentinių popierių ir judinamojo turto pirkinėjimas ir pardavinėjimas,

4) sąlygomis ir be sąlygų duodamų aukų priiminėjimas,

5) išmetimas narių, § 19 nurodytu ir

6) metinių apyskaitų ir sąmotų sudarymas. Ištiesai gi Viršiausioji Valdyba veda visus Draugijos reikalus, pasiremdama ant šitų įstatymų ir įgaliojimo, Visuomenės Susirinkimo nurodyto, ribose.

§ 20. Pasiremdama ant Visuomenės Susirinkimo įsakymo, Viršiausioji Valdyba gali steigti tam tikrus skyrius kuriems dalykams atlikti.

§ 21. Viršiausioji Valdyba renkasi kada reikiant, tačiau ne rečiau kaip du kartu per mėnesį. Kad Viršiausios Valdybos nutarimai turėtų vertę, reikalinga, idant posėdyje dalyvautų Pirmsėdis arba jo padėjėjas ir ne mažiau kaip trys Valdybos nariai. Reikalai sprendžiami paprastu daugumu balsų. Lygu balsų esant, pirmasėdžio balsas persveria.

§ 25. Pirmsėdis arba jo padėjėjas yra Draugijos atstovas ir drauge su sekretorium Draugijos vardu pasirašo ant visokių popierių ir dokumentų.

VI. Viršiausiosai Revizijos Komitetas.

§ 23. Viršiausiosai Revizijos Komitetas susideda iš trijų narių, Visuomenės Susirinkimo renkamų vieniems metams. Taspat Visuomenės Susirinkimas renka metams du Revizijos Komiteto kandidatus pavaduoti Viršiausiojo Komiteto nariams, jei kuris iš jų išstoja ligi nepasibaigus išrinkimo laikui arba jei negali ilgą laiką pildyti savo priedermių. Pasibaigus apyskaitos metams Komiteto nariai gali būti ir vėl renkami.

§ 24. Viršiausiosai Revizijos Komitetas.

1) seka ir priveizdi, ar Viršiausioji Valdyba ir visos kitos Draugijos įstaigos taip elgiasi, kaip šitie įstatymai ir Visuomenės Susirinkimų įsakymai reikalauja;

2) peržiuri kasą bent vieną kartą per metus;

3) turi teisę peržiurinėti Vir-

šiausiosios Valdybos ir kitų Draugijos įstaigų knygas ir posėdžių protokolus;

4) priiminėja Draugijos narių skundus ant visų Draugijos įstaigų pasiūlymų;

5) praneša Viršiausiosai Valdybai kas trečia dalis metų savo nuomonę apie visų Draugijos įstaigų darbavimos ir pristato per Viršiausiosai Valdybą Visuomenės susirinkimui metinę savo darbavimos apyskaitą ir savo nuomonę apie visų Draugijos įstaigų darbavimos.

§ 25. Viršiausiosai Revizijos Komitetas renka iš savo tarpo Vyriausiąjį Revizorių ir jo padėjėją. Po Visais Revizijos Komiteto nutarimais ir nulėmimais pasirašo Vyriausiosai Revizorius ar jo padėjėjas ir kiti Komiteto nariai. Padaryti revizijai, § 24 nurodytai, Komitetas turi teisę įgaluoti vieną iš savo narių.

§ 26. Apylenkių, Apygardų ir jų įstaigų darbavimos reviziją gali daryti Viršiausiosai Revizijos Komitetas patsai arba per Apylenkių ir Apygardų revizijos įstaigas.

§ 27. Viršiausiosai Revizijos Komitetas renkasi reikalui atsitikus, tačiau nemažiau kaip keturis kartus per metus. Reikalai sprendžiami prastu daugumu balsų.

VII. Visuomenės Susirinkimai.

§ 28. Visuomenės Susirinkimai esti paprasti ir nepaprasti. Paprastieji esti kas metai sušaukiami Vilniuje Viršiausiosios Valdybos.

§ 29. Nepaprastuosius Susirinkimus sušaukia Viršiausioji Valdyba savo valia arba pareikalavus Viršiausiosai Revizijos Komitetui.

§ 30. Apie Visuomenės Susirinkimo dieną ir vietą Viršiausioji Valdyba apskelbia Vilniaus laikraščiuose bent už dviejų savaitių prieš susirinkimą. Be to tuo pačiu metu Valdyba išsiuntinėja pranešimus

Apylenkių ir Apygardų Valdyboms.

§ 31. Visuomenės Susirinkimai susideda:

1) iš Viršiausios Valdybos narių,

2) iš Viršiausiojo Revizijos Komiteto narių,

3) iš Apygardų Valdybų atstovų po tris iš kiekvienos Valdybos,

4) iš Apylenkių atstovų po vieną nuo kiekvienos dešimties žmonių.

I. *Pažymėjimas.* Tie, kurie turi teisę dalyvauti Visuomenės Susirinkimuose, negali perleisti tos teisės kitiems.

II. *Pažymėjimas.* Visuomenės Susirinkimuose gali dalyvauti ir visi kiti draugijos nariai, pagalios ir Viršiausiosios Valdybos pakviestieji svečiai, bet visi tie žmonės neturi balsą sprendžiant Visuomenės Susirinkimo reikalus.

§ 42. Visuomenės Susirinkimas yra vyriausia Draugijos įstaiga, renkanti Viršiausios Valdybos ir Viršiausiojo Revizijos Komiteto narius ir pabaigtinai sprendžianti visus Draugijos reikalus, butent: tvirtina apskaitymą (biudžetą), nejudinamųjų turtų pirkimą ir pardavimą ir kitus panašius dalykus.

§ 33. Nutarimai Visuomenės Susirinkimo, sulig šitų įstatymų sušaukto, vistiek yra teisoti, ar šiek ar tiek žmonių dalyvauja Susirinkime, bet sprendžiant Įstatymų pakeitimo, Draugijos uždarymo ir jos turto paskyrimo klausimus jai uždairant, reikalinga yra ne mažiau kaip trečia dalis žmonių, turinčių teisę dalyvauti Visuomenės susirinkime (§ 31) Pranešimuose apie tokį susirinkimą turi būti nurodyti klausimai, nuspręstini tame Susirinkime. Neįvykus tokiam Susirinkimui paskirtu laiku, už dviejų savaitių šaukiama antiras Susirinkimas, kurio nutarimai skaitosi teisoti, ar šiek ar tiek žmonių tame dalyvautų;

pranešimuose, kuriais yra sušaukiami tokie susirinkimai, turi būti aiškiai apie tatau pasakyta. Tame antrame susirinkime tegali būti kalbama ir sprendžiama vien tie klausimai, kuriems nuspręsti buvo šauktas pirmasai neįvykusis Susirinkimas.

§ 34. Visuomenės Susirinkimų sprendimai yra daromi prastu daugumu dalyvųjų balsų. Tačiau Įstatymų pakeitimas, Draugijos uždarymas ir Draugijos turto paskyrimas jai uždairant sprendžiama dviem trečdaliais dalyvųjų balsų.

§ 35. Draugija turi antspaudą su parašu: Lietuvių Apšvietimo Draugija „Vilniaus Aušra“.

VIII. Draugijos uždarymas.

§ 36. Jei Draugija bent dėl kurių priežasčių būtų uždaryta ar pati uždarytų, visas jos judinamasai ir nejudinamasai turtas yra Visuomenės Susirinkimo nutarimu paskiriamas apšvietimo praplatinimui ir paraginimui, bet jei toks Susirinkimas neįvyktų, tuomet Viršiausioji Valdyba drauge su Viršiausiosai Revizijos Komitetu pasikviečia iš tikrųjų ir pagarbiųjų Draugijos narių dešimtį žmonių ir drauge su jais sudaro likvidacijos komisiją, kuri ir paskirsto visas lėšas lietuvių vaikų apšvietimui.

GRAMATIKA angliškos kalbos.

su ištarimu kiekvieno angliško žodžio lietuviškai, kaip tai: *beast* (byst) *žvėris*; *eight* (eit) *aštuoni*; *eye* (ai) *akis* ir t. t.

174 psl., su prisiuntimu - \$1.25.

Naujas Budas

išsimokinimo gražiai lietuviškai rašyti, be pagalbos mokiniojaus, 24 psl., su prisiuntimu - 10 ct.

Pinigus reikia siųsti per „Money Order“ ant šio adreso:

Vaičių Draugas arba kaip išmokyti skaityti ir rašyti be mokiniojaus. 220 abrozėliai parodo žodžius druko ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Psl. 64. Su prisiuntimu 15c.

P. MIKOLAINIS,

P. O. Box 62 New York City.

Baltimoriečiai Tėmykit!

Lituvų Teatro Mylėtojų Draugystė perstatys didžiausią lietuviškoj kalboj dramatišką veikalą, V. Nagornosko parašytą tragediją, po vardu „Pileniečiai“, 5 aktuose, 8 atidengimuose, iš lietuvių istorijos laike viešpatavimo D. L. K. G. Atsibus 13 d. Gegužės (May) ponedėlyj, prasidės ant 7:45 m. vakare. Lehmann's Hall 856 Howard str., už Madison str., imkit Roland Park karus.

Kaina bilietų po
75c. 50c. ir 25c.
L. T. M. Dr-tės
Komitetas.

Apgarsinimas.

Kas man prisiųs 25 adresus savo pažįstamų Amerikoje gyvenančių gaus gražią dovaną.

W. Darkewicz
144 Grand str.
Brooklyna, N. Y.

Pajieszkėjimai.

Pajieškau savo seserį, Magdę Burduliutę. Ji paeina iš Suvalkų gub., Keturvalakių parap., Budrevičių kaimo. Ketur metai, kaip gyveno Philadelphiaj, Pa. Kas žinote apie ją ar ji pati, meldžiu duot žinę ant šio adreso:

Petras Burdulis,
66 N. Main str., Pittston, Pa.

Guodjami Lietuviai!

Lenkiška Draugystė Sokol iš Plymouth, Pa. parengia Amatorišką perstatymą po vardu „Vaikai be Motinos“. Atsibus 16 d. gegužės (May) 1907 m., salėje Armory, Plymouth, Pa., prasidės 7 valandą vakare. Tikietai po: 25, 35 ir 50 centų. Nuošūdžiai už prašomą pribūtinę bus labai puikus perstatymas.

Komitetas.

Krutanėtu paveikslu mašina.

Parodo dideisias karias maskolių su Japonais, port Arthur ir parodo daugely kitų smarkių susimušimų Mandziurijoj. Szita mašina parodo gudrų vaiką Maskolijos ir Japonijos. Szita mašina iš naujausio padirbimo krutanėtu paveikslu, kuris prisius 50 ct. stampomis tai tas gaus šią mašiną.

John Page, Box 1192
Salt Lake City, Utah.

Revoliucijos Paveikslas

„Prie Liuosybės“, didelis paveikslas, 22 ir 28 colių, perstato atsitikimą Lietuvoje 1906 m., kaip revoliucionieriai drasko maskolišką konocleriją. Labai dailus paveikslas pilnuose dažuose, su žaliuojančiais laukais ir mėlynu dangum ir tt. Tokio lietuviško paveikslu da niekur nėra. Reikalingi agentai. Prekė 1 doleris. Adresukit:

Lithuanian Art. Association
Bx 133, Shenandoah, Pa.

K. Milišauskas,

persikraustė nuo 285 E. Market st. ant 16 Baltimore st. Wilkes-Barre.

Dabar laiko Hotelį ir kriaučystę. Reikale kreipkitės po minėtu adresu

Lietuviškos Literatūros agentas.

Visokios lietuviškoj kalboj knygoj yra gaunamos pas mane; teipgi užrašinėju lietuviškus Amerikos laikraščius ir iš Lietuvos „Skardą“.

Lietuviai, visados kreipkitės pas savo draugą, P. J. KAILIŲ,
1515 Sheffold st., Allegheny, Pa.

Ant pardavimo.

Farmą parduoda su gera žeme, nauja staba ir kluonas su tvartu.

Ant pardavimo namai geroj vietoj ant gyvenimo, dėl dviejų šeimynų ir vienos.

Ant pardavimo lotai Hile dale, naujos mainos ir geri darbai. Dasižiuokit „Vien. Liet.“ Redakcijoj.

„Dziennik Ludowy“

vienatinis lenkų darbininkų dienraštis, prekioja metams 3 dol., puosei metų 1,50. Adresuok:

627 Milwaukee ave. Chicago, Ill.

„Lietuvos Ukininkas“

LAIKRASZTIS

Lietuvos Demokratų Partijos, skiriamas Lietuvos darbo žmonėms Išeina vieną kartą per savaitę iš Vilniaus, Lietuvos.

Jame telpa teisingos žinios iš visos Lietuvos ir kitų kraštų svieta.

Lietuvoj metų prekė....\$1.80;
Amerikoje.....\$2.50.

Kam yra miela prigimta šalis tėvynė Lietuva, tai užsirašykite minėtąjį laikraštį, iš kurio žinosite kas ten dedasi dabartiniame revoliucijos laike, ir geri pamokinimai ukės reikaluose.

Vienas no. dėl pamatymo 5 centai

M. J. DAMIJONAITIS,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Paprotys tvarkos.

Kaip linksma matyti namus vedamus geros gospadinės pagal gerą tvarką, teipat yra linksma matyti prekybą vedamą geroj tvarkoj ir švariai. Be šito papročio tvarkos nė vienas žmogus negali manyti užimti svieta kokios nors aukštos vietos. Betvarkis žmogus tuojau apleis savo pareigas, savo užsiėmimą, net ir savo svėikatą, kadangi jis neatkreips jokios atydžios ant pirmutinių ligos simptomų, nors jis ir gerai žinotų, kad pirmutiniai simptomai — netekimas apetito — gali buti pašalinami vartojant Trinerio Amerikoniškąjį Elikisyra Karčiojo Vyno, kuris visada greičiausiam laike sutvarko visą organizmą. Gamta turi išmintį tvarkai ir tave persergės, kada kas nors tavo organizme nebus tvarkoj. Jeigugi netvarka pasidarius gromuliojimo organizmuose, tai Trinerio Amerikoniška is Elikisyras Karčiojo Vyno tuojaus prašalys netvarką; jis sutvirtis visus organus ir pagimdys jų veiklumą. Symptonai netvarkos gromuliojimo organų yra paprastai: pageltęs arba išbalęs veidas, apsitraukęs liežuvis, vidurių užkietėjimas, galvos skaudėjimas, kaktumas, diegliai, nuovargis, nemiga, netekimas apetito. Gaunamas aptiekose.

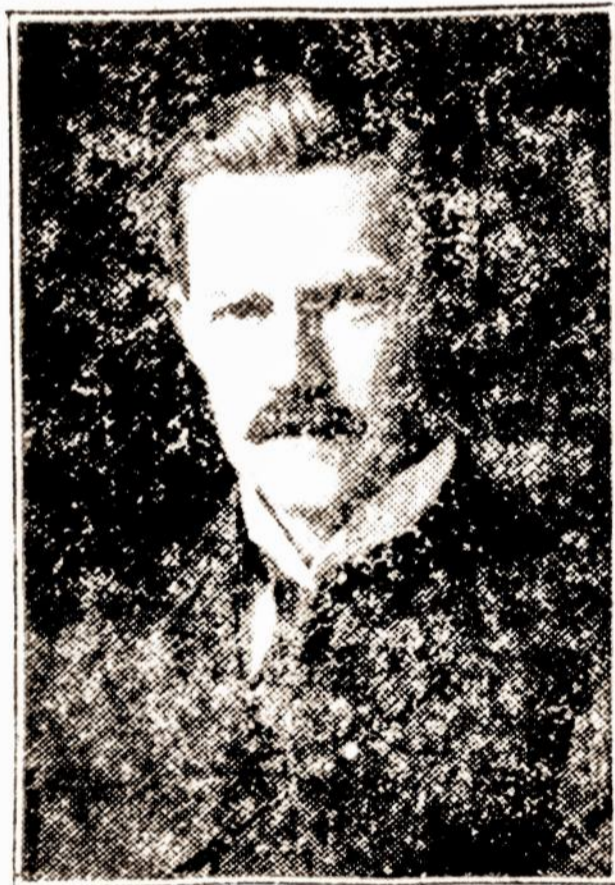
Jos. Triner,
799 S. Ashland Av.
Chicago, Ill.

Auksinis ar Nikelinis Laikrodėlis ir Lenctugelis dovanai.

Amerikoniškas laikrodėlis gerai auksotas, ar nikelinis gvarantuojamas, kad laiką gerai rodytų, vertamė \$10. Laikrodėlis bevielė DYKAI duodamas dėl vaikų ar merginų, ar vis tiek ko kas parduos 24 daktus mūsų daktų po 1c kiekvieną. Pristuskite savo adresą, o mes pristysime Jewelry perpačią. Kaip parduoti tai pristysk \$10, o mes pristysime laikrodėlį ar kitą ką už tą vertę.

CROWN JEWELRY CO. Dept. 8.
153 F. Randolph st. Chicago, Ill.

ANT SUDZIOS

Paul J.
SHERWOOD

prašo Jusu
balso,

BIRŽELIO 1-mą

1907

Suteikia mums progą kalbėti naudai pono PAUL J. SHERWOOD, žmonių draugo ir kandidato ant Sudzios. Męs neesame apmokami tai daryti, męs tai darome dėl naudos prastų žmonių. Męs žinome P. Sherwoodą, Jis yra darbininkų prietelis, Jis yra vertas žmogus, kad darbininkai ir visi žmonės turi jį turėt už Sudžią. Tada gausime teisybę. Tegul visi ateiviai darbininkai ima sau ant mislių, kalba ir dirba apie jį ir balsuoja už P. SHERWOODĄ paskirtoje balsavimo dienoje, kuris atsibus 1-mą Birželio 1907, nuo 2 iki 8 val. vakare. — P. SHERWOOD yra iš prastų žmonių ir simpatizuoja prastiems ems. Jis yra draugiškas ir teisingas visiems žmonėms. Kiti republikoniški kandidatai yra priešingi darbininkams, aristokratai ir korporacijų žmonės. Nominavokime ir išrinkime p. SHERWOODĄ, o turesime sudžią teisingą visiems, neskiniant tautos.